

Maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukainen yhteiskäsittelylupa, Ok Graniitti Oy, kiinteistöt Kivelä (563-404-37-35) ja Hannuksela (563-404-30-24)

VALUPLTK § 42
127/11.01.00/2024

Asian valmistelija

Sonja Hautala
Ympäristösihteeri
044 4293 233
ymparisto@oulainen.fi

Hakija

OK Graniitti OY
Likalantie 563
86300 OULAINEN
Y-tunnus: 1078605-1

Ok Graniitti on valtuuttanut valtakirjalla Harri Hako-Ritan hakemaan maa-aines- ja ympäristöluvut. Valtakirja on voimassa 31.12.2024 asti.

Kiinteistöt

Oulaisten kaupunki
Kiinteistöt: Kivelä (563-404-37-35) ja Hannuksela (563-404-30-24)
Koordinaatit (ETRS-TM35FIN): N 7129625, E 402345
Toiminnanharjoittaja omistaa Kivelän ja on vuokrannut lupahakemuksen kohteena olevan Hannukselan noin 8 hehtaaria Ahti Ilkkalalta 20.12.2035 asti. Liite 2

Asia

Päätös kalliokiven louhintaa koskevasta maa-ainesluvan sekä ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemuksesta.

Luvan hakemisen peruste

Hakemuksen mukainen maa-ainesten ottaminen on lupavelvollista maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan. Toiminta on lupavelvollista ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n ja liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c) ja 7 e) perusteella, kun kiviainesta louhitaan ja murskataan vähintään 50 päivää.
Ympäristönsuojelulain 47 a §:n ja maa-aineslain 4 a §:n mukaan maa-aineslupahakemus ja ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Lupaviranomaisen toimivalta

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee lupa-asian maa-aineslain 7 §:n sekä ympäristönsuojelulain 34 §:n ja valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (Vna 713/2014) 2 §:n kohtien 6 a ja 6 b mukaan.

Asian vireilletulo

Lupahakemus liitteineen on jätetty Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 6.3.2024 ja sen katsotaan tulleen vireille tällöin. Hakemusta on täydennetty 8.3.2024 maa-aineksen ottosuunnitelman osalta ja 20.3.2024 lainhuutotodistuksilla ja yhteiskäsittelyluvan täydentämisellä. Vastikkeisiin on vastattu 20.6.2024.

Toimintaa koskevat aikaisemmat luvat ja sopimukset

Alueella on harjoitettu aiemminkin vastaavaa toimintaa. Alueelle on aiemmin myönnetty Ok Graniitti Oy:lle maa-ainelain mukainen ottamislupa ja ympäristölupa louhintaan sekä murskaukseen. Luvat ovat annettu 22.4.2014 Oulaisten kaupungin ympäristösihteerin toimesta (§ 24 ja 23§).

Aiempien lupien mukainen toiminta on käsittänyt kalliokiviaineksen louhinnan ja murskauksen. Maa-ainesten ottolupa on myönnetty 10 vuodeksi, jonka aikana kalliokiviainesta on ollut lupa louhia hakemuksessa kuvaillun suunnitelmepinta-alan noin 10 hehtaarin alueelta enintään 30 000 m³ltr. 2014 myönnetty luvat ovat päättyneet. OK Graniitti Oy:llä on ollut Kivelä- ja Hannuksela-tiloilla Oulaisten kaupungin kaavoitus- ja mittaustoimen myöntämä maa-ainelain mukainen lupa (7.1.2004 § 150) kiviaineksen louhintaan Oulaisissa Kuusikaivonkallion (Arolan) kallioalueella. Luvan voimassaoloaika on päättynyt 31.3.2013 ja lupa oli myönnetty 65 000 m³ kokonaisottomäärälle. Aikaisempien maa-ainelupien aikana vuosina 1992-2013 OK Graniitti Oy on louhinut Arolan kallioalueelta noin 47 000 m³ (vv. 1992-2002 noin 38 000 m³ ja vv. 2004-2013 noin 9 000 m³). Ottamisalueen raja-alue säilyy ennallaan verrattuna aiemman luvan ottamisalueeseen.

Suunnitelma-alueella ei ole asemakaavaa, mutta alueella on lainvoimainen oikeusvaikutteinen Piipsjärvi-Lehtopään osayleiskaava (Oulaisten kaupunginvaltuusto 2.3.2011 15 §). Osayleiskaavassa suunnitelma-alue on merkinnällä EO, jonka käyttötarkoituksena on ”*Maa-ainesten ottoalue. Ottamistoiminnassa tulee noudattaa Oulaisten kaupungin ympäristövaikutusselvityksissä (kaavaselostuksen liitteenä) esitettyjä panostussuunnitelmia ja etäisyys-suosituksia*”. Toiminta ei sijaitse luonnonsuojelun alueiden välittömässä läheisyydessä.

Toiminnan sijainti ja alueen ympäristö

Kaavoitus ja alueen sijainti

Hakemuksen mukainen toiminta sijaitsee noin 7,5 kilometriä Oulaisten keskustasta Honkarannalle päin Piipsjärven kylässä Kettulanperän ja Suurusperän alueella noin 2 km Honkarannantieltä itään päin. Koko suunnittelun alue (sisältäen myös aiempien ottolupien aikaiset pinta-alat) on 5,4 ha, johon sisältyy 3,3 ha sivukivialuetta, 1,1 ha louhimo- eli ottamisaluetta, 0,6 ha konekenttä- ja varastoaluetta sekä 0,4 ha ns. apualueita. Ottamisalue sijaitsee olemassa olevalla louhosalueella tilojen Kivelä ja Hannuksela välisen kiinteistörajan molemmilla puolilla. Lähimmät asutut kiinteistöt sijaitsevat 385-650 metriä suunnittelusta louhoksesta luoteeseen. Varsinainen ottoalue sijoittuu koko suunnittelun alueen itäosaan ja ottaminen etenee lännestä itään päin. Suunnitelman mukainen ottoalue sijoittuu vähintään 100 metrin etäisyydelle naapurikiinteistöjen rajoista.

Asutus, tiestö, ympäristö ja häiriintyvät kohteet

Lähin asuinrakennus sijaitsee n. 385 metrin päässä. Ottamisaluetta ympäröivät kiinteistöt ovat metsä- ja maatalousvaltaisista. Alue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Alueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaita geologisia kohteita.

Pinta- ja pohjavedet

Aluetta ei ole luokiteltu pohjavesi- eikä suojelun alueeksi. Lähin pohjavesialue, Pokelanmäen pohjavesialue, on noin 5 km etäisyydellä etelään päin. Pumpausvedet menevät saostusaltaaseen. Suunnittelun alue on tavanomaista metsä- ja kalliomaastoa ja lähimmät viljelysmaat ovat noin 400 metrin etäisyydellä länteen päin. Lähin vesistö, Piipsjärvestä Pyhäjokeen laskeva Piipsanjoki, on noin 2,2 km etäisyydellä louhosalueesta länteen. Lähin Natura-alue, Mustakydön metsä, sijaitsee noin 2 km

louhosalueelta itä-kaakkoon. Voimassa olevassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa alueella ei ole merkintöjä eikä määräyksiä.

Hakemuksen mukainen toiminta

Suunnitellut ottamistoimenpiteet

Lupaa haetaan kalliokiviaineksen oton jatkamiselle. Kiveä on tarkoitus louhia rakennuskiveksi. Kiveä ei murskata louhosalueella. Kokonaisottomäärä on 200 000 k-m³. Lupaa haetaan kymmeneksi (10) vuodeksi, jolloin vuotuinen ottomäärä olisi keskimäärin 20 000 k-m³. Ottamisalueeksi on rajattu 1,538 ha. Suunnitelma-alueen matalimmat kohdat sijoittuvat tasolle + 85.00 (N2000). Lähtötaso vaihtelee + 90,00–104.00 m. Pohjaveden pinnan keskimääräinen korkeus on 89.00 (m, N2000) ja pohjaveden ylin korkeustaso on 91,18 (m, N2000). Louhitusta kokonaismäärästä blokkien osuus on 40-48000 m³. Syntyvä sivukivi n.148 000 m³, varastoidaan alueelle. Ylittävä määrä otetaan hyötykäyttöön esim. murskeeksi, teiden pohjarakenteeksi ja tuulivoimaloiden ankkurointikiviksi. Pintamaa-aines, 4000 m³ käytetään työmaarappien ja sivukivikasojen verhoukseen. Louhinta etenee länsi-itä suunnassa. Louhinnasta ja sen vaikutuksista ympäristöön pidetään työmaapäiväkirjaa.

Liikennejärjestelyt

Kulku alueelle on järjestetty Mikonsaarentieltä, joka on yksityistie, jonka ylläpitoon Ok Graniitti osallistuu. Tie on murskepintainen. Työmaalle ja sieltä pois tapahtuva raskasliikenne koostuu koneiden, lohkareiden poiskuljetuksesta ja polttoainekuljetuksista.

”Tasaisen taulukon” mukaan lupa-ajalle jaettuna kuljetuksia olisi seuraavasti:

- koneiden lavettikuljetukset 10 kpl /vuosi
- lohkarekuljetukset 15 kpl/vuosi
- polttoainekuljetukset 5 kpl/vuosi

Kiviblokkien ajo n 150 käyntiä pyritään ajoittamaan jäisen maan ajalle.

Toiminnan vaikutukset ympäristöön

Kalusto ja sen käyttö ja huolto Louhimolla säilytetään vain kulloinkin käytössä olevaa poraus, sahaus- ja lastauskalustoa. Päivittäiset ja viikoittaiset huollot koneille tehdään louhimolla ja isompia korjauksia varten koneet siirretään lavetilla korjaamolle. Huoltotoimien yhteydessä syntyvä jäte kuljetetaan viikoittain pois ja kierrätetään asianmukaisesti. Poltto- ja voiteluaineita säilytetään louhimolla vain kulloinkin tarvittavat määrät.

Meluvaikutukset Louhintaa suoritetaan klo 06-22 välisinä aikoina arkipäivisin. Louhimon melulähteitä ovat poraaminen, räjäytykset, sahaukset materiaalien siirrot, lastaus ja kuljetus. Jatkossa syntyvät ja jo olemassa olevat sivukivikasat estävät osittain melun leviämistä ympäristöön.

Louhinnan tapahtuessa ympäröivän maanpinnan alapuolella louhimon seinät toimivat meluesteinä. Räjäytyksiä suoritetaan vain tarvittaessa ja niistä varoitetaan etukäteen. Sahaavilla menetelmillä louhittaessa räjäytyksiä tarvitaan vain poikkeustilanteissa.

Tärinävaikutukset Kiveä räjäytettäessä ympäristöön leviää tärinää ja ilmanpaineaalto. Rakennuskiveä louhittaessa tavoitteena on saada kiviaines irrotettua ehyenä, jonka vuoksi räjäytyksissä käytetään mahdollisimman pieniä räjähdemääriä. Rakennuskiven louhinnan aiheuttama tärinä ei leviä kauaksi, mutta on havaittavissa louhimon läheisyydessä. Louhinnasta aiheutuva rakennusten vaurioitumisriski on erittäin pieni. Alueen lähetyvillä ei ole asutusta.

Pölyvaikutukset Louhinnassa pölyä syntyy poratessa ja koneiden liikkeessä

louhosalueella. Hydraulisissa porauslaitteissa olevat imurit keräävät kivijauhon suoraan porareistä ns. imukengän avulla. Suurin osa kivijauhosta on karkearakeista, eikä aiheuta pölyhaittoja. Koska itse louhinta tullaan tekemään pyörösahoilla ja vaijereilla louhinnassa ei synny juurikaan pölyä, koska prosessissa käytetään vettä. Merkittävin pölyhaitta syntyy työkoneiden liikkeessä louhimon ajoväylillä. Em. haittaa pyritään torjumaan kastelemalla ja tarvittaessa suolaamalla työmaan ajoväyliä. Alueen lähietäisyydellä ei ole asutusta.

Vaihtoehtoinen louhintamenetelmä Kiven irrotuksessa kiintokalliosta tullaan käyttämään pääsääntöisesti timanttipyörösahausta. Kyseinen menetelmä vähentää poraus- ja räjäytystarvetta n. 80 %, ja syntyvän sivukiven määrää n. 10 %. 2020 mustan kiven louhintaa on testattu Oulaisten mustan louhimolla Likalantie 565 86300 Oulainen pyörösahaamalla pystysaumata ja irrottamalla linja pohjastaan vaijerilla. Testitulokset ovat olleet erittäin lupaavia ja olettamuksena on, että samaa menetelmää tulisi käyttää myös Fox Brown louhimolla. Menetelmässä tärinävaikutukset (poraukset) jäävät vähäisiksi, samoin kuin pölyvaikutukset, koska sahaukset tehdään veden kanssa. Melua ei synny juurikaan, koska sahat toimivat sähkömoottoreilla ja terien ja vaijerien ääni rajoittuu louhinta-alueelle.

Vesivaikutukset Rakennuskivilouhimolle tyypillisesti kallioalueella on vähän halkeamia ja rakoja. Tutkimusten mukaan kallion ehjyyden vuoksi rakennuskiven louhinnan vaikutus pohjavedenpinnan korkeuteen rajoittuu aivan louhimon läheisyyteen, alle 50 metrin etäisyyteen louhimon reunasta. Koska louhimo on ehjäseinäinen ja – pohjainen, louhimolla ei synny pohjavettä, eivätkä louhimon vedet voi imeytyä pohjaveteen. Kallioperän tiiveyden takia myöskään louhinta-alueen pintavedet eivät pääse sekoittumaan kallion pohjaveteen.

Puhtaat sade- ja valumavedet pumpataan ja imeytetään tarvittaessa alueelle tehtävän saostusaltaan kautta. Saostusaltaseen pumpataan tarvittaessa sameita vesiä, samasta altaasta voidaan ottaa myös saojen tarvitsema prosessivesi. Porattaessa ja sahattaessa syntyy kivijauhoa, joka raekokonsa johtuen on huonosti liukenevaa materiaalia.

Esteettiset vaikutukset Rakennuskiveä louhittaessa vain osa irrotetusta kiviaineksesta voidaan jalostaa valmiiksi blokeiksi. Loput lohkarista läjitetään sivukivikasoihin. Tänä päivänä sivukiven hyödyntäminen murskeen raaka-aineeksi ei ole taloudellisesti mahdollista johtuen isosta kappalekoosta. Tulevaisuudessa, rikotus- ja murskausmenetelmien kehittyessä, on varsin todennäköistä, että sivukivivarannot hyödynnetään kokonaisuudessaan rakentamisen raaka-aineiksi. On myös osoittautunut, että sivukiven suuren koon vuoksi kappaleet käyvät hyvin aallonmurtajiksi ja merelle rakennettavien tuulivoimaloiden ankkurointikiviksi.

Pienempää sivukiveä hyödynnetään varasto- ja huoltokenttien pohjana sekä alueen tiepohjan materiaalina. Osa sivukivistä voidaan hyödyntää myös noppa- ja nupukivinä. Sivukivikasoihin on asetettu tavoite, että sivukivikasat eivät ylitä puuston latvustokorkeutta. Em. syystä sivukivialueiden maisemoinnissa joudutaan tinkimään ”luonnonmäen” vaikutelmasta, jotta valmiiksi irrotettu ekologinen kallioaines ei peittyisi massiivisten maamassojen alle ja siten estäisi sen myöhempää hyödyntämistä. Rakennuskivilouhimolle tyypillisesti, alueelle syntyy sivukivikumpareita ja allas, joka täyttyy vedellä. Esteettiset vaikutukset rajoittuvat louhimoalueelle ja sen välittömään läheisyyteen. Kokonaisuutena ne ovat pienialaisia ja paikallisia.

Alueen maisemointi ja jälkikäyttö

Hakemuksen mukaan sivukiven varastoalueiden kasauksen yhteydessä pyritään käyttämään hienompaa louhetta luiskilla ja soraa ajoteillä, jotta kasvillisuus ja puusto voivat helpommin uusiutua. Puuston leviämistä autetaan istutuksilla.

Louhosmontut aidataan ympäriinsä joko kivipaasilla tai panssariverkkoaidoilla. Montun annetaan täyttyä vedellä. Vedenpinnan alapuolisten luiskausten rakentamiseen ei käytetä humuspitoisia pintamaita. Louhinnan jälkeen veden laatua ja korkeutta seurataan silmämääräisesti.

Alueen maisemoinnin kustannukset

Hakemuksen mukaan pääosa maisemoinnista tehdään jo louhintatyön aikana, kuten louhosmontun reuna-alueiden porrastus. Samaten sivukivikasoissa maa-aines ja hienempi kiviaines käytetään seinämien viistoamiseen.

Louhinnan päätyttyä alueella tehtävät viimeistelytyöt edustavat 2 viikon konetyötä, jonka kustannukset ovat 2 vkoa * 40 h * 70 €/h = 5600 € alv 0 %.

Esitys vakuudeksi ja luvan voimassaoloajaksi

Toiminnanharjoittaja on esittänyt vakuudeksi 12 400 €. Yhteiskäsittelylupa olisi voimassa 10 vuotta.

Toiminta-ajat

Toiminta-ajat

Toiminta	Keskimääräinen toiminta-aika (pv/v)	Päivittäinen toiminta-aika (kellonajat)	Mahdolliset poikkeamat toiminta-ajoissa.
Poraaminen	28	Ma-Pe 07:00-17:00	
Sahaus vajjerilla ja pyörösahalla	140	Ma-La 07:00-20:00	
Räjäyttäminen	7	Ma-Pe 07:00-17:00	
Kuormaaminen ja kuljetus	20	Ma-La 07:00-19:00	

Syntyvät tuotteet, raaka-aineet, polttoaineet, muut tuotannossa käytettävät aineet, kaluston käyttö ja huolto

Hakemuksen mukaan louhimolla säilytetään vain kulloinkin käytössä olevaa poraus-, sahaus- ja lastauskalustoa. Päivittäiset ja viikoittaiset huollot koneille tehdään louhimolla ja isompia korjauksia varten koneet siirretään lavetilla korjaamolle. Huoltotoimien yhteydessä syntyvä jäte kuljetetaan viikoittain pois ja kierrätetään asianmukaisesti. Poltto- ja voiteluaineita säilytetään louhimolla vain kulloinkin tarvittavat määrät.

Isommat huoltotoimenpiteet koneille tehdään Ok Graniitti Oy:n korjaamohallissa tai jossain alan korjausliikkeessä. Öljynsuodattimet, hydraulikkaletkut, merkkkausmaalipullot ja jäteöljyt n. 400 kg/vuosi. Jäteöljyt kerätään tehdasalueella olevaan jäteöljysäiliöön, josta esim. [L@T](#) hakee ne yli 800l erissä. Hydraulikkaletkut katkotaan alle 0,5 m pituiseksi ja toimitetaan Vestian yrityspalveluun Ylivieskan jäteasemalle suodattimien kanssa. Alueelle tuodaan taukotuvan lähetyville kompostoiva wc. Muut kierrätettävät jätteet tuodaan viikoittain Oulaisiin kierrätyspisteisiin. Varsinaisille toiminta-ajoille tehdään Vestian kanssa sopimus muiden talousjätteiden noutopalvelusta. Mikäli ottamistoiminnan aikana on tarvetta pölynsidontaan, se on suoritettava puhdasta vettä käyttäen.

Työkoneiden osalta on valvottava, ettei niistä pääse vuotamaan maahan poltto- ja voiteluaineita eikä hydraulikkaanesteita. Mikäli ottamistoiminnan aikana on tarvetta pölynsidontaan, se on suoritettava puhdasta vettä käyttäen. Ottotoiminnan aikana on huolehdittava alueen siisteydestä ja jätehuollosta. Jätteitä ei saa säilyttää siten, että siitä aiheutuu naapurikiinteistöjen talousveden pilaantumisvaaraa. Jätteet on varastoitava siten, että mahdolliset vuodot astioista eivät aiheuta valumia maaperään. Jäteöljy ja talousjäte on toimitettava asianomaisille

keräyspaikoille viranomaisten vaatimusten mukaisesti. Alueella ei saa polttaa eikä sinne saa haudata jätteitä.

Tiedot päästöistä ja niiden vähentämiseksi tehtävistä toimista

Alue sijaitsee vähän liikennöidyllä Mikonsaarentieltä minimissään n 50 m etäisyys metsän sisältä, joten toiminta ei näy lähimpiinkään naapureihin. Sivukivialue jää ympäröivän puuston korkeuden alapuolelle. Tarkekilouhinta on pienimuotoista ja vaikutukset hyvin paikallisia.

Tiedot syntyvistä jätteistä ja niiden käsittelystä

Jätteenimike	Arvioitu määrä (kg/v)	Käsittely- ja hyödyntämistapa	Toimituspaikka
Yhdyskuntajäte	400	Jäteastia kesänaikana tilataan jätehuolto	Ylivieskan jäteasema
Tyhjät voiteluainepaikat	5 max 10	lukittu kontti	Ylivieskan jäteasema
Jäteöljy, hydraaliletkut, öljysuodattimet	200	Jätesäiliö. Hydraaliletkut katkotaan alle 0,5 m pituiseksi	Ylivieskan jäteasema

Alueelle tuodaan kompostoitava wc. Muut kierrätettävät jätteet tuodaan Viikoittain Oulaisiin kierrätyspisteisiin.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Yhteenvedo hakemuksen mukaisista kaivannaisjätteistä on esitetty seuraavassa taulukossa:

Kaivannaisjätteen laji		Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (m ³ ktr)	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely
Pilaantumaton ei pysyvä maa-aines	Pintamaa	4000	
	Kannot ja hakkuutähteet	-	
Pilaantumaton pysyvä maa-aines	Kivipöly ja kivituhka	-	
	Vesiseulonta- ja selkeytysalaiden hienoainekset	-	
	Savi ja siltti	-	
	Sivukivi	148 000	
	Seulontakivet ja lohkareet	-	
	Muu, mitä?	-	-
Pilaantunut maa-aines	Mitä?	-	-
Kaivannaisjätteitä yhteensä		152 000	-

Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely (taulukossa käytetty numerointi):

- 1) Kaivannaisjäte käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin
- 2) Kaivannaisjäte kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi
- 3) Kaivannaisjäte varastoidaan alueelle yli 3. vuodeksi. Alueelle perustetaan kaivannaisjätteen jätealue.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuleminen

Hakemuksesta on kuulutettu 15.4.2024-27.5.2024. Oulaisten kaupungin virallisilla ilmoitustaululla ja internet sivuilla. Hakemuksesta ja kuulutuksesta on ilmoitettu SeutuMajakka-lehdessä. Hakemuksesta on lisäksi tiedotettu kirjeitse lupahakemuksen kohteena olevan kiinteistön rajanaapureille ja muille asianosaisille.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Helmen ympäristöterveydenhuollolta. Helmen ympäristöterveydenhuolto on antanut lausuntonsa 22.5.2024. Lausunnossa todetaan seuraavaa:

"Terveystensuojelulain mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään.

Elinympäristöön vaikuttavaa toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Terveystensuojelulain näkökulmasta todennäköisin haitta suunnitellun mukaisesta toiminnasta olisi lähinnä mahdolliset ajoittainen melu-, värinä- ja pölyhaitta. Ottaen huomioon alueelle jo sijoittuva vastaava toiminta sekä alueen ympäristö, hakemuksen mukaisesta toiminnasta ei todennäköisesti aiheudu terveystensuojelulain mukaista terveyshaittaa. Terveystensuojeluviranomainen kehottaa kuitenkin ottamaan huomioon toiminnan suunnittelussa, että siitä aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa tai häiriötä alueelle."

Muistutukset

Hakemuksesta on jätetty määräajassa kaksi muistutusta:

Muistutus 1, Yksityishenkilö (X) Jätti hakemuksesta muistutuksen. Muistutus liitteessä 3.

Muistutus 2, Yksityishenkilö (XX) jätti hakemuksesta seuraavan muistutuksen:

Hakijan kuuleminen ja vastine

Toiminnanharjoittajalle on varattu mahdollisuus antaa vastineensa hakemuksesta annetuista lausunnoista ja muistutuksista.

Hakija ei esittänyt vastinetta Helmen ympäristöterveydenhuollon lausunnosta.

Hakija on esittänyt 20.6.2024 vastineensa muistutus 1, jossa todetaan seuraavaa:

"Maisemointi Käsiyksen mukaan maisemointi tehdään toiminnan loppuessa, ei jokaisen loppu kauden päättyessä. Graniittitarvekilouhimon sivukivet ovat pysyvää jätettä, joten ne eivät ole ympäristölle vaarallista jätettä.

Räjähdykset

Viimeinen louhinta on tehty Likalantie 565 mustan kiven louhimolla sahaamalla pystysaumot pyörösaamalla ja sahaamalla vaakasaumat vaijerilla ilman räjähteitä. Juusolantiella FL Block Stone Oy:n tekemä louhinta on toteutettu aiemmin sahaamalla pyörösaamalla pystysaumot ja irrottamalla pohja metrin välein (n. 1,3 m syvillä) vaakareillä joissa on käytetty 40 gr räjähtävää lankaa ja ns. selkälankana 10 gr lankaa. 50 metrin pituisella 1.5 m levellä ja 1,3 m korkealla linjalla (97,5 m³) irroitukseen on siis käytetty 50x1,3x (40gr+ 10 gr)=3,25kg räjähteitä=33gr/ irroitettu kuutio. Räjähtävällä langalla räjähdemäärä on siis saatu putkipanoksia pienemmäksi. Määrät tarkistettu puhelinkeskustelussa räjäytystöistä vastanneelta puhelinkeskustelussa 20.6.2024. Muistutuksessa ilmoitettu 1-1,4 kg /m³ on noin 30 kertainen viimeksi käytettyyn tekniikkaan verrattuna ja soveltuu mahdollisesti murskaukseen, mutta tarvekilouhinnassa tuolla määrällä ei saataisi yhtään ehjää kiviblokkia. Liitteessä Tukesin vastaus varastointiin ja satunnaisiin räjäytystöihin liittyen.

Pöly

Koska sahaustekniikoissa käytetään vettä, ei siinä synny juurikaan pölyä. Suurin pölyn lähde on työkonoiden liikkumisesta aiheutuva pöly. Vesi kierrätetään laskeutusaltaan kautta.”

Tukesin vastaus toiminnanharjoittajan kysymykseen:

Räjähteet voi tilata kuvaamalla tavalla kutakin kertaa varten erikseen. Louhintatyöt eivät edellytä räjähdetaraston luvittamista kohteeseen. Työpaikalla saa varastosuojan ulkopuolella olla asianmukaisesti sijoitettuna, merkittynä ja vartioituna enintään räjäytysuunnitelman mukaista päivän tarvetta vastaava määrä räjähdettä. Jos räjähteitä jää käyttämättä, ne palautetaan viivytyksettä varastolle.

Tukes ei valvo räjäytystöitä kivilouhimoilla eikä meillä ole tarkempaa ohjeistusta suojaetäisyyksistä räjäytystyökohteesta asuntoon tai muuhun ulkopuoliseen kohteeseen. Räjäytystyön johtaja määrittelee vaarallisen alueen rajat räjäytysuunnitelmassa. Asetuksessa räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta säädetään tarkemmin räjäytystöitä koskevista vaatimuksista. Tuo asetus on annettu työturvallisuuslain nojalla, joten sen tarkemmasta soveltamisesta voi kysyä tarvittaessa AVI:n työsuojelun vastuualueelta. Yleisesti räjäytystöitä valvoo poliisi ja heille tehdään mm. ilmoitukset räjäytystyöstä. Joskus louhoksen/kaivoksen ympäristöluvassa voi olla asetettuna rajoituksia räjäytystöille (melu, ajankohdat, mahdolliset muut rajoitukset), joten sekin tulee huomioida suunnitelmissa.

Hakija on esittänyt 20.6.2024 vastineensa muistutus 2, jossa todetaan seuraavaa: ”Tehdasalueella Likalantie 565 on louhittu mustaa tarvekiviä jo 1950- luvulta lähtien. Alueella esiintyy edelleen käärmeitä, ilveksiä ja muita luonnon eläimiä. Alueella ei ole tarkoitus tehdä murskausta vaan irroittaa mahdollisimman ehjiä ja suurikokoisia kappaleita tarkeviveksi.

Aiemmin kyseisellä alueella on tehty irrotus poraamalla ja räjäyttämällä, mutta sahaavien menetelmien kehittyessä irrotus tullaan todennäköisesti tekemään sahaamalla pystysaumat pyörösahalla ja sahaamalla vaakasaumat vaijerilla. Sahauksessa käytetään vettä, joten pölyämistä ei synny näissä työvaiheissa. Ainoastaan aloitusreiät kulmiin joudutaan tekemään poraamalla, joten pöly- ja meluhaitat jäävät hyvin pieniksi.

Kettulan- ja Mikonsaarentielle voisi asettaa ainakin louhintakausiksi varoituksen hevosista ja nopeusrajoituksen (esim. 30-40 km) Hevosharrastajien vuoksi rajoitus voisi olla pysyvä? Lisäksi olisi hyvä sopia käytännöstä, että kun tiedetään milloin lohcareita ajetaan niin siitä ilmoitettaisiin yhteyshenkilöille etukäteen. Tarvekivilouhinta perustuu kysyntään, joten määrät voivat jäädä huomattavasti vähäisemmäksi.”

Tarkastukset

Ympäristösihteeri kävi tarkastamassa alueen 21.5.2024.

Lupamääräykset

Yleiset lupamääräykset

1. Laitoksen toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VNa 800/2010), ellei tässä päätöksessä annettavissa lupamääräyksissä muuta määrätä.
2. Kalliokiven louhintaa tulee harjoittaa kiinteistöillä Kivelä (563-404-37-35) ja Hannuksela (563-404-30-24) ottoalueella lupahakemuksen liitteenä olevien suunnitelmakarttojen mukaisesti, sekä poikkileikkauskuvia noudattaen. Ennen ottamisen aloittamista ottoalue on merkittävä selvästi (esim. paaluin) maastoon ja merkintöjen säilymisestä alueella on huolehdittava koko ottamistoiminnan ajan.

Suoja etäisyyden varsinaiselta ottamisalueelta naapuritilan rajaan tulee olla matkaa vähintään 30 metriä. Kivenlouhimosta lähimpään asuttuun rakennukseen tulee olla matkaa vähintään 300 metriä.

3. Louhimon ja louhimoalueen turvallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota siten, että louhimo ei missään toimintavaiheessa myöskään toiminnan loputtua aiheuta vaaraa ihmisille, eläimille tai ympäristölle. Louhinnan aikana louhimomontun jyrkille reunoille on asetettava luotettava aitaus, kivireunus isoista kivistä tai muu vastaava ja varustaa se putoamisvaarasta ilmaisevilla varoitustauluilla ulkopuolisten louhokseen pääsemisen estämiseksi. Ottamisalueen sisäänajotie on varustettava varoitustauluilla louhimoalueesta ja siellä tehtävistä räjäytystöistä. Luiskat tulee muotoilla poikkileikkauskuvissa ja suunnitelmakartassa esitetyllä tavalla. Vedenpinnan alapuolisten luiskausten rakentamiseen ei saa käyttää humuspitoisia pintamaita. Louhimon pohjalle tai reunoihin ei saa jäädä vaarallisia lohkaraita tai kielekkeitä. Lopullinen muotoilu tulee tehdä siten, ettei kunnossapitoa edellyttäviä turvarakenteita tarvita ja että louhimo sopeutuu mahdollisimman hyvin ympäröivään luontoon ja maisemaan. Louhimoalue tulee pitää mahdollisimman siistinä ja aluetta tulee kunnostaa lopulliseen tilaansa sitä mukaa, kun se ottotoiminnan kannalta on mahdollista.

Luvan voimassaolo, tuotantomäärä ja toiminta-aika

4. Lupa on voimassa siihen saakka, kunnes luvassa sallitut maa-ainekset on otettu loppuun, kuitenkin 1.10.2034 saakka. Sallittu ottamismäärä on enintään 200 000 k-m³. Vuotuiseksi ottamismääräksi muodostuu siten 20 000 k-m³. Mikäli vuotuinen ottamismäärä poikkeaa suunnitellusta, tulee siitä ilmoittaa välittömästi valvontaviranomaiselle vuotuisen valvontamaksun muuttamiseksi.
5. Louhinta, murskaus ja muut runsaampaa melua aiheuttavat toiminnot ovat alueella kielletty viikonloppuisin ja yleisinä pyhä- ja juhlapäivinä lukuun ottamatta alempana sahaukseen, kuormaamisen ja kuljetuksen kohdalla sovellettavaa poikkeusta.

Sahaus on sallittua klo 7-20 välisinä aikoina arkipäivisin ja arkilauantaisin. Poraus on sallittu arkipäivisin klo 7-17 välisenä aikana. Räjäyttäminen on sallittu arkipäivisin klo 7-17 välisenä aikana. Kuormasta ja kuljetusta saa tehdä arkipäivisin ja lauantaina klo 7-19 välisenä aikana.

Louhinnan aloittamisesta on ilmoitettava lupaviranomaiselle. Samalla on ilmoitettava mahdollinen urakoitsija yhteystietoineen ja esitettävä arvio toiminnan kestosta. Toimintajakson päättymisestä on niin ikään ilmoitettava lupaviranomaiselle.

Toiminnan aloittaminen

6. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvan hakijan on jätettävä Oulaisten kaupungille 21 400 euron suuruinen vakuus jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen varmentamiseksi ja ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttumisen varalta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kuusi kuukautta luvan päättymisen jälkeen, eli vähintään 30.4.2035 saakka. Vakuuden määrää on mahdollista eri päätöksellä muuttaa luvan voimassaoloaikana. Vakuuden hyväksyy tekninen johtaja.

Maa-ainesten ottaminen ja pohjaveden suojelu

7. Ottamisen saa toteuttaa enimmillään tasoon +85.00 (N2000). Ottamisalueelle on sijoitettava riittävä määrä korkomerkitöjä, joiden säilymisestä alueella on huolehdittava.

8. Ottamisalueesta ei saa aiheutua missään toimintavaiheessa vaaraa ympäristölleen. Ottamisalue tulee merkitä maastoon selvästi. Koko toiminnan ajan tulee ottamisalueen reunan ympärillä olla selvästi maastossa havaittava lippusiima tai vastaava. Kalliojyrkänteiden reunoille tulee asettaa selvästi havaittavat lohkareet, tai muut esteet putoamisen estämiseksi. Aitojen, maapenkereiden ja kiviesteiden kuntoa tulee tarkkailla ja tarvittaessa korjata niin, että alueella mahdollisesti liikkuville ihmisille tai eläimille ei aiheudu tarpeettomia vaaratilanteita.
9. Alueen ympärille on asennettava varoitustaulut varoittamaan sivullisia alueella liikkumisen vaarallisuudesta. Tarvittaessa ottamisalueelle johtava tie on suljettava lukittavalla puomilla.

Ottaminen sekä kiviainesten kuljetukseen liittyvät tiejärjestelyt tulee toteuttaa siten, että ottamisalueen läheisille kiinteistöille säilyy esteetön kulkumahdollisuus koko ottamistoiminnan ajan ja sen jälkeen. Liikenteestä ei saa koitua kohtuutonta haittaa naapureille.

10. Toiminta on järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi. Maa-ainesesiintymää tulee hyödyntää säästeliäästi ja taloudellisesti siten, ettei toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.
11. Ulkopuolisten pintavesien pääsy louhokseen tulee estää rakenteellisilla ratkaisulla, kuten maavalleilla ja -kynnyksillä. Ottamisesta ei saa aiheutua pohjaveden pinnan tason pysyvää muuttumista tai pohjaveden laadun vaarantumista. Pohjaveden keinotekoinen alentaminen ei ole sallittua.
12. Toiminnassa käytettävien työkoneiden tankkauspaikka tulee sijoittaa alueelle siten, että vaaraa polttonesteiden tai muiden veden laadulle haitallisten aineiden kulkeutumisesta pohjaveteen ei ole.

Poltto-, voiteluöljyn ym. ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi, koneiden ja autojen säilytys ottamisalueella on kielletty, ilman sellaisia suojarakenteita, joilla maaperän sekä pohjaveden pilaantumista vaaraa poistetaan. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä, tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä, ja niiden on kestävä mekaanista sekä kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Polttoaineet tulee säilyttää kaksivaippasäiliössä ja öljyt lukitussa kontissa. Niiden säilytyksessä noudatetaan palavista nesteistä annetun lain ja asetuksen määräyksiä.

Koneiden pienimuotoisiakaan huolto- ja korjaustyötä ei saa suorittaa kaivannon pohja-alueilla. Suuremmat huolto- ja korjaustyöt tulee tehdä ottamisalueen ulkopuolella, niille varatuissa tiloissa.

Polttoainesäiliöt ja muut haitalliset kemikaalit tulee poistaa alueelta kunkin toimintajakson päätyttyä. Aina säiliön siirron yhteydessä maaperä tulee tarkastaa ja mahdolliset valumat tulee poistaa sekä toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn.

Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään sekä pohjaveteen on estettävä kaikissa ottamisen vaiheissa. Mikäli maaperään tai pohjaveteen onnettomuuden seurauksena pääsee öljyä tai muuta veden laadulle haitallista ainetta, on siitä välittömien torjuntatoimenpiteiden

lisäksi ilmoitettava pelastuslaitokselle ja Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Saatavilla tulee olla riittävästi sopivaa imeytysmateriaalia.

Vesien johtaminen

13. Louhokseen kertyvät vedet tulee johtaa pintavalutuksen kautta laitosalueen ulkopuolelle metsäojiin. Valuma-altaaseen kertyvä kiintoaines tulee tyhjentää riittävän usein siten, ettei kiintoaineksia pääse kulkeutumaan alueen ympäristöön.

Kiviaineksen otto ja vesien johtaminen ottamisalueelta ei saa aiheuttaa vettymistä eikä muutakaan vahinkoa muilla kiinteistöillä. Luvan haltijan on varmistettava, että alapuoliset ojat riittävät pumpattavalle vesimäärälle, ja säännösteltävä vesien pumppausta alapuolisten ojien vetokyvyn mukaan. Lisäksi luvan haltijan on tarvittaessa avattava alapuolisia ojia sekä sovittava asiasta asianomaisten kiinteistönomistajien kanssa.

Meluntorjunta

14. Meluntorjunta tulee ottaa huomioon koneiden ja laitteiden suunnittelussa, valinnassa, käytössä ja kunnossapidossa sekä melulähteiden sijoittamisessa. Toiminta tulee järjestää siten, että se aiheuttaa mahdollisemman vähän melua ja tärinää ympäristöön. Melutaso ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädetyt ulkomelun päivä- eikä yö ohjearvoja asunkiinteistöjen piha-alueilla eikä loma-asumiseen käytettävien alueiden piha-alueilla. Mikäli havaitaan toiminnasta, aiheutuu kohtuutonta meluhaittaa, voi lupaviranomainen velvoittaa luvan haltijan selvittämään melutilanteen ja poistamaan meluhaitan.
15. Luvan haltijan tulee riittävin suojaustoimenpitein estää räjäyttämisestä, louhinnasta, kuormaamisesta ja kuljettamisesta aiheutuvan haitallisen melun leviäminen alueen ympäristöön. Kiviaines- ja muiden maa-ainesten varastokasat on sijoitettava siten, että ne estävät melun leviämisen ensisijaisesti melulle altistuvien kohteiden suuntaan. Räjätystyön mitoitus ja laajuus tulee mahdollisuuksien mukaan suunnitella ja toteuttaa siten, että ympäristöön johtuvaa melua ja tärinää voidaan rajoittaa.

Pölyntorjunta

16. Louhinta tulee toteuttaa siten, että pölyn leviämistä ympäristöön estetään mahdollisimman tehokkaasti. Murskauslaitoksen ja varastokasojen sijoittelulla on estettävä häiritsevän pölyn leviäminen ympäristöön. Murskausalueen pölypäästöjä on tarvittaessa rajoitettava kastelemalla murskattavaa kiviainesta sekä kastelemalla tai suojaamalla läjitys- ja tiealueita.
17. Mikäli ilmenee, että toiminnasta saattaa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa, tai muutoin on syytä olettaa, että säädetyt pölyn raja-arvot ylittyvät häiriintyvissä kohteissa, lupaviranomainen voi velvoittaa luvan haltijan selvittämään pölyn leviämistä sekä poistamaan pölyhaitan.

Räjäytystyöt

18. Räjäytystöitä alueella voi suorittaa vain asianomaiset luvat omaava toiminnanharjoittaja. Räjähdysaineiden käyttö tulee toteuttaa Turvatekniikan keskuksen hyväksymällä tavalla.

Kiviaineksen ottajan on tehtävä työmaasta louhinta- ja räjäytystöiden turvallisuussuunnitelma, joiden perusteella räjäytykset voidaan mitoittaa siten, ettei

niistä aiheudu haittaa tai vaaraa toisen omaisuudelle tai alueen ympäristölle sekä asutukselle. Louhintaräjähdykset tulee toteuttaa laaditun räjäytyssuunnitelman mukaisesti.

Louhinnasta ei saa aiheutua vahinkoa lähialueen asutukselle. Räjäytykset tulee suunnitella ja ajoittaa siten, että melu- ja värinähaitat ovat mahdollisimman vähäiset. Vahinkoja esimerkiksi rakennuksille ei saa aiheutua. Jos maa-ainesten oton osoitetaan aiheuttavan maa-ainelain (555/1981) 9 §:n tarkoittamaa vahinkoa, on ottaja kyseisen pykälän mukaisesti korvausvelvollinen.

Jätteet ja jätevedet

19. Ottamisalueelle ei saa sijoittaa jätteitä. Kunkin toimintajakson päätyttyä sinne kertyneet jätteet tulee poistaa alueelta ja alue on siistittävä.

Toiminnassa syntyvät jätteet on lajiteltava ja toimitettava asianmukaiset luvat omaaviin käsittelypaikkoihin. Hyödyntämiseen kelpaamattomat jätteet ovat kerättävä kannelliseen jäteastiaan ja toimitettava jäteasemalle. Vaaralliset jätteet on varastoitava eri jätelajit erillään suljetuissa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa katettuina tai muuten vesitiiviisti. Jos vaaralliset jätteet luovutetaan siirtoa varten, on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja. Jätehuollossa on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä (Jokilaaksojen jätelautakunta). Luvanhaltijan on valvottava sitä, ettei aluetta käytetä kaatopaikkana. Alueelle pääsy on tarvittaessa estettävä.

20. Mikäli toiminnassa syntyy sosiaalitulojen jätevesiä, ne tulee johtaa umpisäiliöön, josta ne on toimitettava jätevedenpuhdistamolle. Myös kuivakäymälän jätteet tulee toimittaa jätevedenpuhdistamolle. Alueen maaperään ei saa laskea käsittelemättömiä jätevesiä, tai kuivakäymäläjätteitä.

Jälkihoitotyöt

21. Ottamisalueen jälkihoito on tehtävä vähintään siten kuin Ympäristöministeriön oppaassa 2023:30, "Maa-ainesten ottaminen" luvussa 7 esitetään. Toteutettavia jälkihoitotyöitä ovat siten mm. alueen siistiminen, soveltumattoman käytön estäminen, alueen muotoilu ympäristöön sopivaksi, tiivistyneiden alueiden kuten kulkuväylien ja varastokenttien pehmentäminen sekä pintamaiden palauttaminen kasvualustaksi ja sen metsittäminen. Ottamistoiminnan yhteydessä alueelta poistetut kannot, ja syntyneen puuhakkeen voidaan hyödyntää jälkihoidon yhteydessä lahopuumateriaalina, edistämään luonnon monimuotoisuutta sekä sitomaan hiiltä.
22. Maisemointia tulee toteuttaa ottotoiminnan edetessä. Louhoksen reunat tulee muotoilla ottosuunnitelmien mukaiseen kaltevuuteen siten, että luiskien yläosat muotoillaan alueen muuhun ympäristöön sopiviksi.

Toiminnan loputtua kaikki maa-ainesten varastokasat tulee poistaa. Varastokasojen pohjat sekä tiivistyneet kulkureitit tulee möyhiä ja pehmentää, lukuun ottamatta alueelle jäävää tiestöä, sekä alue tulee metsittää istuttamalla puiden taimet metsänhoitoyhdistyksen ohjeiden mukaisesti. Kaikki lopulliset viimeistelytyöt tulee olla suoritettuina viimeistään kuusi kuukautta tämän luvan päättymisen jälkeen.

Tarkkailu- ja kirjanpitomääräykset

23. Luvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle alueelta otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus tulee tehdä myös vuosilta, jolloin ei ole ollut ottoa.

Ilmoitus tulee tehdä ensisijaisesti sähköisellä ilmoituslomakkeella, josta tiedot siirtyvät valtakunnalliseen maa-ainelupa –tietojärjestelmään (NOTTO). Sähköinen lomake löytyy osoitteesta: <https://anon.ahtp.fi/> kirjoittamalla hakukenttään ”MAL 23” ja painamalla hakupainiketta.

Ottotietojen ilmoittamista varten tarvitaan lupakohtainen asiointiavain. Lupakohtaisen asiointiavaimen saa tarvittaessa Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta. Mikäli ottotietoja ei ilmoiteta sähköisellä ilmoituslomakkeella, tiedot voi toimittaa vaihtoehtoisesti kirjallisesti tai sähköpostitse Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka kirjaa ne NOTTO-järjestelmään.

24. Toiminnasta tulee pitää kirjaa. Kirjanpito on soveltuvin osin toimitettava valvontaviranomaiselle kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä, ympäristönsuojelun valvonnan sähköisen asiointijärjestelmän (YLVA) kautta, josta on käytävä ilmi ainakin seuraavat tiedot:

- kalliosta irrotetun kiviaineksen määrä
- laitoksen toiminta-ajat, raaka-ainetiedot ja tuotantomäärät
- varastoidut kiviainestuotteet ja niiden määrät vuoden lopussa
- käytettyjen polttoaineiden, öljyjen ja muiden kemikaalien määrä ja laatu
- muodostuneet jätteet ja vaaralliset jätteet sekä niiden edelleen toimittaminen
- laitoksella suoritettavat huoltotoimenpiteet
- ympäristönsuojelun kannalta merkittävät häiriötilanteet ja onnettomuudet

Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle. Jätteitä koskeva kirjanpito on säilytettävä kuusi vuotta.

Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma

25. Kaivannaisjätteiden varastoimisessa, käsittelyssä ja hyödyntämisessä on noudatettava esitettyä kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmaa sen lisäksi, mitä tässä päätöksessä on määrätty näiden maiden käsittelystä sekä käyttämisestä alueen maisemoimisessa.

Luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein sekä ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa on muutettava, jos kaivannaisjätteen määrä tai laatu taikka jätteen käsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi.

Alueen hoito ja valvonta

26. Laitokselle on nimettävä asianmukaisen pätevyyden omaava vastaava hoitaja, jonka nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava lupaviranomaiselle.

27. Luvanhakija vastaa siitä, että mahdolliset ulkopuoliset urakoitsijat saavat tämän päätöksen sekä toimintaan liittyvän ottamissuunnitelman tietoonsa ja noudattavat niitä.

Toiminnan muuttaminen

28. Laitoksen toiminnan ja valvonnan kannalta olennaisista muutoksista on tehtävä kirjallinen ilmoitus hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä lupaviranomaiselle. Luvanhaltijan vaihtumisesta on uuden haltijan ilmoitettava

viipymättä kirjallisesti lupaviranomaiselle. Luvanhaltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

29. Valvontaviranomaiselle on varattava mahdollisuus tarkastaa laitos, jotta voidaan varmistua siitä, että kaikki päätöksessä edellytetyt toimenpiteet sekä vaatimukset on täytetty. Alueella tulee valvontaviranomaisen erillisestä vaatimuksesta tehdä tarpeelliseksi katsottavia maaperä-, vesi- ja pohjavesiselvityksiä niin toiminnan aikana kuin sen päätyttyäkin.
30. Lupa-ajan päättyessä, tai toiminnan loppuessa jo ennen tätä, hakijan on pyydettävä Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta alueen lopputarkastus. Pohjois-pohjanmaan ELY-keskukselle varataan mahdollisuus osallistua lopputarkastukseen.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotto

31. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimialansa parhaan taloudellisesti käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ympäristönsuojelutoimenpiteenä. Muutosta voidaan vaatia, mikäli käytössä olevaa tekniikkaa parantamalla voidaan ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta vähentää niin, ettei siitä aiheudu kohtuuttomia kustannuksia.

32. Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Päätöksen perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemuksen ja lupamääräysten mukainen toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulain ja sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti, toiminnasta ei normaalitilanteessa aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Lupahakemuksessa esitetty toiminta ei ole kaavan vastaista. Alueeseen ei kohdistu maakuntakaavan aluevarauksia, eikä kohteen alueella ole osayleiskaavaa, tai asemakaavaa. Ottoaluetta ympäröivät kiinteistöt ovat maa- ja metsätalousvaltaisia. Toiminta sijoittuu riittävän etäälle asutuksesta, ja muista mahdollisesti häiriintyvistä kohteista.

Luvan kohteessa tai sen vaikutusalueella ei sijaitse suojelukohteita eikä ole tiedossa muitakaan merkittäviä suojeltavia esiintymiä. Ottamisalueelta ei tunneta luonnonsuojelulain 64 ja 65 §:ssä tarkoitettuja suojeltavia luontotyyppisiä eikä metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kohteen vaikutusalueella ei sijaitse Natura-verkostoon kuuluvia kohteita eikä muitakaan luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettuja alueita tai yksittäisiä kohteita.

Ottoalueen lähin vesistö Piipsanjokeen on yli 2 km ja Piipsjärveen n. 2,9 km. Lähin pohjavesialue, Pokelanmäen pohjavesialue, on noin 5 km etäisyydellä etelään päin. Ottoalue ei sijoitu pohjavesialueelle eikä sellaisen lähituntumaan.

Ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Yhteiskäsittelylupa on siten, ottaen huomioon myös annetut lupamääräykset, ollut myönnettävissä.

Lupamääräyksissä on otettu huomioon annetut muistutukset.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Määräyksiä annettaessa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti otettu huomioon toiminnan luonne, toiminnan vaikutusalueen ominaisuudet, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimenpiteet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevat lupamääräykset perustuvat parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan.

Päätöksessä on huomioitu vesienhoitosuunnitelma ja toiminnan vaikutukset vesienhoidon kannalta. Vesienhoidon tavoitteiden edistämiseksi on annettu lupamääräyksiä pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1 perustuu asetukseen kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamoiden ympäristönsuojelusta (VNa 800/2010).

Lupamääräys 2: Ottamissuunnitelmassa ja siihen liittyvissä kartoissa ja piirroksissa on määritelty ottamisalue poikkileikkauksineen. Ottamisen rajoihin nähden on määrätty säilytettäväksi suojavyöhykkeet toiminnan haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi. (MAL 11 §; YSL 52 §.)

Lupamääräys 3: Yhteiskäsittelylupa on myönnetty haetulle maa-ainemäärälle kymmeneksi vuodeksi (YSL 87 §; MAL 10 §).

Lupamääräyksen 4 tarkoituksena on tuotantoa ja tuotantomäärää rajoittamalla ehkäistä toiminnasta aiheutuvia ympäristöhaittoja (YSL 52 §).

Lupamääräyksen 5 tarkoituksena on ehkäistä lähimmille asumiseen ja käytettäville kiinteistöille aiheutuvat ympäristöhaitat. Louhinta sijoittuvat siten, että valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VNa 800/2010) mukaiset vähimmäisetäisyydet lähimpiin asuinkiinteistöihin täyttyvät.

Lupamääräys 6 on annettu maa-ainestoimintaa koskevan vakuuden asettamiseksi. Vakuuden suuruus on tarkistettu lupakäsittelyn aikana huomioiden jälkihoidon kustannusarviot, jotka on esitetty Ympäristöministeriön oppaassa 2023:30, "Maa-ainesten ottaminen". Maa-ainelain 12 §:n mukaan lupaviranomainen voi määrätä, että ennen ainesten ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus lupamääräyksissä määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta.

Lupamääräykset 7–10 on annettu toiminnan haitallisten vaikutusten välttämiseksi ja rajoittamiseksi. Alin ottotaso on määrätty hakemuksen mukaisesti. Ottotason valvomiseksi on määrätty korkotasojen riittävästä merkitsemisestä. Päätöksessä on annettu määräyksiä ottamisalueen rajaamiseksi ja merkitsemiseksi. (MAL 11 §.)

Lupamääräykset 11–13 on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. Toiminnassa on ennalta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi.

Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on tarpeen viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Välittömiin torjuntatoimiin ryhtymisestä on annettu määräys, jotta poikkeustilanteesta aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman pieniksi. (YSL 14-17, 19, 52, 123, 134 §.)

Lupamääräykset 14–15 on annettu toiminnasta aiheutuvan melun torjumiseksi. Murskaimen ja varastokasojen asianmukaisella sijoittamisella on huomattava vaikutus melutasoon lähimmissä melulle alttiissa kohdissa. (VNp 993/1992; YSL 52 §; NaapL 17 §).

Lupamääräysten 16–22 tarkoituksena on terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäiseminen. Murskaimen ja varastokasojen asianmukaisella sijoittamisella on huomattava vaikutus melutasoon lähimmissä melulle alttiissa kohdissa. (VNp 993/1992; YSL 52 §; NaapL 17 §.) Lupamääräysten mukaisesti toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ja sisämelun ohjearvoja häiriintyvissä kohteissa. Tarvittaessa luvan haltijan on selvitettävä melutilannetta sekä poistettava meluhaitta. Luvan haltija on myös velvollinen huolehtimaan riittävästä melun torjunnasta. (YSL 52 §; NaapL 17 §).

Lupamääräys 23: Jätehuolto on hoidettava jätelain ja Oulaisten kaupungissa voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Toimittamalla vaaralliset jätteet ja muut jätteet asianmukaiseen käsittelyyn sekä hyödyntämällä hyötykäyttökelpoiset jätteet, ehkäistään niistä aiheutuvaa roskaantumista, ympäristön pilaantumista ja terveyshaittaa. (JäteL 8, 13, 121 §; VNA 978/2021 7–9 §).

Lupamääräys 24: Sosiaalitulojen jätevesien asianmukainen käsittely estää maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen ja ulosteperäisten bakteerien leviämisen (YSL 16-17, 52 §).

Lupamääräykset 25–26: Maisemointia koskevat lupamääräykset on annettu alueen siistimiseksi toiminnan päätyttyä, kasvillisuuden uusimiseksi sekä ottamistoiminnan luontoon ja maisemakuvaan kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi. Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta (VNa 926/2005) 8 §:n mukaan luvan voimassaoloajan aikana on toteutettava myös kaikki luvan edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet. (YSL 6-7, 16–17, 52, 62, 64 §; VNa 926/2005 8 §).

Lupamääräys 26: Maa-ainelain 23a §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden mukaan maa-aineluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta (VNa 926/2005) 9 §:n mukaan ilmoitus on tehtävä tammikuun 31.päivään mennessä.

Lupamääräys 27: Kirjanpitoa koskeva määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun

toteuttamiseksi (YSL 62 §; JäteL 118–119 §).

Lupamääräys 28: Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman laatimisen tavoitteena on jätteen synnyn ehkäisy, jätteiden hyödyntämisen edistäminen sekä jätteiden turvallinen käsittely ja ympäristön pilaantumisen ehkäisy. Suunnitelma on tarvittaessa päivitettävä maa-ainelain 16 b §:n mukaisesti.

Lupamääräys 29–30: Luvan haltija vastaa toiminnan luvamukaisuudesta ja on velvollinen huolehtimaan, että myös ulkopuoliset urakoitsijat noudattavat lupamääräyksiä.

Lupamääräys 31: Olennaiset muutokset toiminnassa saattavat aiheuttaa tarvetta tarkistaa lupaa tai suorittaa valvontatoimenpiteitä, joten niistä tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle hyvissä ajoin (YSL 29, 170 §).

Lupamääräys 32 on annettu valvonnan toteuttamiseksi ja sitä varten tarpeellisten tietojen saamiseksi. Toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. (YSL 62, 94 §; Jäte L 123–124 §).

Lupamääräys 33: Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on pyydettävä lupaviranomaiselta lopputarkastus ennen toiminnan päättymistä. Alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edustaja voi halutessaan osallistua katselmukseen.

Lupamääräys 34: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista sekä seurattava ja hyödynnettävä toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. (YSL 6, 8 §.)

Asetuksen ja muiden säännösten noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain, jätelain tai maa-ainelain nojalla tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa 1.10.2034 saakka. Luvan mukainen toiminta on aloitettava viiden vuoden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaisuudesta.

Päätöksen täytäntöönpano

Päätöksen antopäivä on 1.10.2024. Tämä päätös on lainvoimainen 6.11.2024, jos päätökseen ei haeta muutosta.

Sovelletut säännökset

Jätelaki (JäteL 646/2011) 6, 8, 12-13, 15-17, 29, 118-124, 141 §
Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920) 17 §
Luonnonsuojelulaki (9/2023) 64, 65 §
Maa-ainelaki (MAL 555/1981) 3-4b, 5-7, 10-13, 16b, 19-20a, 21, 23-23b §
Valtioneuvoston asetus jätteistä (JäteA 978/2021) 4, 7-9, 30, 33 36, 41 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (VNa 190/2013)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamoiden ympäristönsuojelusta (VNa 800/2010)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (VNa 926/2005) 1-4, 6-9 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA 713/2014) 2-4, 11-15 §
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (VNp 993/1992)
Vesilaki (587/2011)
Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 6-8, 11, 14-17, 19-20, 22, 27, 29, 34,
39, 39a, 42-45, 47a, 48-49, 52-53, 58-62, 65-66, 83, 85-89, 94, 113-114, 123,
134, 170, 172, 190-191, 198-200 §

Lisäksi on otettu huomioon seuraavat säädökset, määräykset ja ohjeet:
Jokilaaksojen jätelautakunta, Jätehuoltomääräykset 1.7.2022
Maa-ainesten ottaminen, Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30
Oulaisten kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 3.2.2021

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Veroton viranomaistoiminta

Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto **1600 €**

Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (Valvonta- ja lupalautakunta 31.1.2023 § 4)

Tarkastusmaksu

+ Suunnitelmaa kohti 200 €

+ Lehti ilmoitus 23,19 €

+ maa-ainesmäärän mukaan $0,006 \text{ €} \times 200\,000 \text{ m}^3 = 1200 \text{ €}$

+ ottamisalueen pinta-alan mukaan $25 \text{ €} \times 1,538 \text{ ha} = 38,45 \text{ €}$

Valvontamaksu 1. vuodelta

+ lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn vuotuisen maa-ainesten määrän mukaan
 $0,03 \text{ €} \times 20\,000 \text{ m}^3 = 600 \text{ €}$

+ ottamisalueen pinta-alan mukaan 150 €

Lehti ilmoitus 23,19 €

Yhteensä 3885,54€

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun tyytymätön voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedon saamisesta. Tiedoksisaanti katsotaan tapahtuneen 7 päivän kuluessa päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisusta tai ilmoituskirjeen postittamisesta. Valituskirjelmä liitteineen tulee osoittaa ja toimittaa Vaasan hallinto-oikeudelle. Valitusosoitus liitteinä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Päätöksessä tiedotetaan julkisesti kuuluttamalla maa-aineslain 19 § ja ympäristönsuojelulain 85 § mukaisesti. Tieto päätöksestä julkaistaan Oulaisten kaupungin internet sivuilla ja paikallislehdessä SeutuMajakassa.

Päätös: Ok Graniitti Oy, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Ympäristöpalvelu Helmi

Ilmoitus päätöksestä: Hakemuksesta tiedot saaneet

Esittelijä	Ympäristösihteeri Sonja Hautala
Päätösehdotus	Myönnetään lupa Ok Graniitti Oy maa-aines- ja ympäristön- suojelulakien mukaisen yhteiskäsittelyluvan kalliokiviaineksen ottamiselle ja louhinnalle. Lupa koskee hakemus-asiakirjoissa esitettyä aluetta ja kiinteistöjä Lupa myönnetään edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja muilta osin toimitaan hakemuksen ja siihen liitettyjen suunnitelma-asiakirjojen mukaisesti.
Päätös	Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.